

Toro, prsne karamele so Vaša najcenejša zdravila!

no. Tako piše nek mestni lovec v ljubljanskem »Jutru«.

Kmet, bajtar, najemnik in viničar, lepi časi se ti obetajo, če bo mestna gospoda izpeljala svoj lovski nadrž. Divjačina hočejo zaploditi v Sloveniji. Našo Slovenijo hočejo spremeniti v lovsko pokrajino! Ta je lep! In divjačina hočejo »osvežiti« s tem, da bodo gosposki lovci uvajali novo kri od drugod. To se pravi, da bodo iz drugih dežel uvažali k nam plemenske zajce, lisice, fazane itd., da se bo divjačina še bolj razmnožila.

Proti takemu lovskemu zakonu moramo napeti vse sile in uporabiti vsa sredstva, da ga preprečimo! Kmet si je danes itak revež radi neznošnih davkov. In v bodoče bi mu še divjačina na veliko uničevala pridelke! Občine bi naj izgubile zakupnino, kmetski lovci ne bi smeli loviti! Tega nikdar ne smemo dopustiti! Jaz sem mišljenja: škodljiva divjačina proč!

Franjo Žebot.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Velike beograjske politične počitnice moti od časa do časa samo Radič. Ko je prišel z drugimi delegati ali zastopniki za zasedanje Zveze narodov v Beograd po navodila, je zopet neprestano govoril in radikalni prvaki, kolikor jih je sploh v Beogradu, so si globoko oddahnili, ko se je zopet odpravil.

Med srbske seljake

Radiča silno mika, radikali pa skrbno pazijo, da jim ne uide. Ko je prišel zadnjič v Beograd, je že ob prihodu napovedal, da hoče obiskati radikalnega prvaka Aca Stanojeviča v njegovi domovini v Knjaževcu. Ko je Radič na dolgo in na široko razgovarjal z zunanjim ministrom dr. Ninčičem in s predsednikom radikalnega kluba Ljubo Živkovičem, so pa radikali nujno poklicali Stanojeviča v Beograd, da tako Radiču prestrižejo pot v Srbijo.

Državni podtajniki.

V pondeljek so končno le nastopili dolžnost novi državni podtajniki. Med temi so trije radičevci, in sicer je eden dodeljen finančnemu, drugi prosvetnemu, tretji pa ministru za socialno politiko. Ostali podtajniki so radikali.

Radič v Krškem.

V nedeljo so na Krškem polju samostojneži, radičevci, bivši republikanci in vsi drugi, ki so se znašli pod RR politično streho, priredili »kmečki« praznik, zvezan z živinsko razstavo in konjsko dirko. Ta prireditve je prvi poskus Radičevega prodiranja v Slovenijo. O udeležbi čitamo, po raznih listih razna poročila in razne številke, glede prisostvovanja dolgotrajnega popoldanskega shoda se pa večina poročila vjema v tem, da ni vstrajalo veliko nad 2 tisoč ljudi in še to po večini Hrvatov. Radiča so poslušali z radovednostjo in so tudi prišli na svoj račun. Mož je govoril vse mogoče in je napravil prav zabaven vtis s svojo mešanico hrvaščine s slovenščino in sploh z govoričenjem, ki pri nas k sreči še ni v navadi. Uspehe svojega sporazuma z radikali je označil z »veliko pogrnjeno mizo v Beogradu«, kjer bodo najprej Slovenci, potem Hrvati, nazadnje pa Srbi, čes, da so oni itak že vedno pri mizi. »Vse je naše in vsi bomo imeli dosti!« — je vsklikal Radič. Rekel je, da je Slovenec »najmlajši brat Benjamin« in dobro mu bo, če bo pameten. Naj ne vpraša »papa«, koga bo volil. — »Bog je Bog, pop je pa pop.« S to krilatico v zvezi si je Radič dovolil nepoštenost, kakoršne še nihče ni zagrešil proti nobenemu stanu. Dejal je, da je dobro, če je od 100 popov eden dober. Ko je obljubljal potom svojega sporazuma z radikali modro z neba, med drugim tudi, da naši vojaki ne bodo več služili v Makedoniji, pa ni pozabil povedati, da je magarac (osel) kdor v ta sporazum ne veruje.

MEDZAVEZNIŠKI DOLGOVI.

Francoski finančni minister se hoče v Londonu osebno pogajati glede odplačevanja francoskega dolga. Angleški listi označujejo sledeče stališče angleške vlade: Vlada ne misli od svojih dolžnikov z Nemčijo vred več zahtevati, kot sama letno odplačuje Ameriki v poravnavo svojih dolgov. Anglija plačuje Ameriki letno nad 30 milijonov funtov. Od nemških odškodnin po Dawesovem načrtu je Angliji toliko pripoznano, da sama cení to na 10 milijonov. Če k temu prištejete, kar ji plačujejo drugi dolžniki razven Francije, znaša to 20 milijonov in bi tako Anglija od Francije lahko zahtevala letno okrog 10 milijonov. Francija pa stavlja sledečo ponudbo: od vseh nemških odškodnin je njej pripoznano 52 odstotkov in Francija misli sedaj 9 odstotkov od tega plačevati Angliji na račun svojih dolgov.

NEMČIJA IN ZVEZA NARODOV.

V francoskih vladnih krogih prevladuje mnenje, da pri tem zasedanju v septembru Nemčija še ne bo vstopila v Zvezo narodov. Misli se pa, da bo do tega prišlo na posebnem zasedanju. Brez vsega so pripravljene priznati Nemčiji stalno mesto v Zvezi narodov in tudi nemška zahteva po kolonialnem mandatu ne bo navela na posebne težave. Od Nemčije se pričakuje vloga prošnje za pristop.

RUSIJA IN ITALIJA.

Ko Anglija vedno bolj nasprotuje Rusiji, se pa napoveduje tesnejša zveza med Rusijo in Italijo. V to svrhu je že bil napovedan prihod ruskega zunanjega komisarja Čičerina v Rim. Italijansko vladno poročilo pravi, da je ta vest prezgodnja, ob isti priliki se pa zatrjuje, da se italijansko-ruski odnosi pravilno razvijajo in da so gospodarske in trgovske zveze boljše, kot so bile pred vojno. V tej italijanski vladni izjavi se naglašja, da italijanska zunanja politika popolnoma uvažuje potrebo čim večje delavnosti Rusije pri urejevanju evropskih razmer.

MOSULSKO VPRAŠANJE.

Anglija si že dolga leta prizadeva pridobiti si mosulsko področje radi bogatih petrolejskih vrelcev, a ima pri tem v novi Turčiji odločnega nasprotnika. Turško zastopništvo ali delegacija za zasedanje Zveze narodov izjavlja, da stoji turška vlada neomajeno na stališču, naj se mosulsko vprašanje tekom tega zasedanja Zveze narodov končno javno reši. Turška delegacija bo stavila predlog, naj se po predlogu in po poročilih mednarodne komisije reši vprašanje Iraka in Mosula tako, da se Mosul pridedi turški republiki, v Iraku pa uvede času primerni upravni režim. V slučaju, da Zveza narodov Turčiji ne pripozna Mosula, bodo turški zastopniki zahtevali, naj neka popolnoma nepristranska država izvede na tem področju plebiscit. Če bi angleška vojska ne hotela zapustiti Mosula, pa zahteva Turčija, da tudi njena vojska pride na mosulsko področje in da se ob enakopravnem nadzoru od turške strani vrši plebiscit.

Naši poslanci med ljudstvom.

Shod SLS za konjiški okraj v Konjicah v nedeljo, dne 23. t. m., je prav dobro uspel. Predsedoval mu je mil. g. arhidijakon Hrstelj. Poslanec dr. Hohnjec je podal politično poročilo. Naslikal je razvoj notranje politične dogodkov od padca Davidovičeve vlade do ostvartve takozvanega sporazuma med Hrvati in Srbi. Pospetil je v bistvo tega sporazuma, ki ni noben sporazum od naroda do naroda, marveč samo dogovor med radikali in Stjepanom Radičem za razdelitev oblasti v državi. S svojo popolno kapitulacijo pred velesrbskim centralizmom in hegemonizmom (nadvladstvom), ki je pravzaprav bistvo sporazuma, sklenjenega med njim in Pašičem, je Radič idejo sporazuma izpostavil omalovaževanju in zasmehu ter s tem hrvaški kemu, pa tudi slovenskemu narodu prizadel ogromno škodo. Dr. Hohnjec je nato osvetlil finančno in davčno politiko prejšnje in sedanje vlade ter s številkami dokazal, kolika je razlika med davčnimi bremenami Slovenije in drugih pokrajin in kolika je v istini toliko hvalisava enakopravnost v naši državi. Mil. g. arhidijakon je konstatiral popolno soglašenje poslušalcev z izvajanjem g. poslanca, katerega je izrazil zahvalo in zagotovilo, da ljudstvo ostane zvesto idealom, za katere se bori SLS. Končno so bile englasno in z velikim odobravanjem sprejete te od Matije Napotnika predložene resolucije: I. Volilci, zbrani na političnem zboru SLS za konjiški okraj v Konjicah dne 23. avgusta, izražajo poslancu dr. Josipu Hohnjcu in celemu Jugoslovanskemu klubu v narodni skupščini v Beogradu popolno odobravanje dosežane politike s pozivom, da poslanci SLS nadaljujejo na temelju od slovenskega ljudstva pri volitvah odobrenih načel svojo borbo za uresničenje slovenskega programa v okvirju sedanje naše države. II. Sedanjno takozvano sporazumsko vlado odklanjamo ter izjavljamo, da je istinsko sporazumna vlada v naši državi nemogoča, dokler ni v njej zastopano slovensko ljudstvo. III. Sporazum, sklenjen med radikali ter Štefanom Radičem in njegovimi slovenskimi priveski, obsojamo kot popolno kapitulacijo pred načeli in cilji velesrbskega centralizma in beograjskega hegemonizma in kot profanacijo ideje sporazuma ter pričakujemo od hrvaškega ljudstva, da se bo odvrnilo od tistih, ki njegove narodne in verske svetinje teptajo v blato. IV. Obsojamo finančno in davčno politiko prejšnje in sedanje vlade, ki slovenskemu ljudstvu nalaga neznošna bremena ter ga tira v gospodarski prepad. Zapoved finančnega ministristva, da se morajo vsi stroški za uradništvo in učiteljske in poleg vsi upravni stroški v Sloveniji kriti edinole iz direktnih davkov, kar ima za posledico brezobzirno iztirjevanje davčnih zaostankov in davkov vobče, je v celi vrsti dokazov nov dokaz, da zavzema Slovenija med drugimi pokrajinami naše države izjemno stališče ter da je za finančno in davčno upravo predmet izkoriščevanja v korist drugih pokrajin. V. Obsojamo novo carinsko tarifo, ki je škodljiva domači produkciji, zlasti še poljedelstvu, kateremu je vzela vse prejšnje olajšave glede uvoza kmetijskih potrebščin, kakor so kmetijski stroji, poljedelsko orodje, semena in umetna gnojila. VI. Obsojamo naredbo prosvetnega ministra, o ukinitvi zasebnih učiteljskih, s katero so med drugimi prizadeta učiteljska šolskih sester v Mariboru ter uršulink v Ljubljani in Škofji Loki, kot neosnovan napad na vzgojne pravice slovenskih starišev in kot težek udarec za gospodarsko slabotne sloje ter nujno zahtevamo, da g. prosvetni minister omenjeno naredbo takoj zavpusti izven veljave. VII. Ker se namerava šolsko leto zopet pričeti s 1. sept., se nujno obračamo do pristojnih činiteljev, zlasti do ministra prosvete z zahtevo in prošnjo, da zavoljo nujnega

poljskega dela in pomanjkanja delavnih moči in denarnih sredstev podaljša šolske počitnice, dokler niso spravljene poljski pridelki.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V nedeljo, dne 30. t. m., se vrši po ranem sv. opravilu shod Slovenske ljudske stranke. Poroča gospod poslanec Andrej Bedjanič. Veljaveni vsil!

Sv. Miklavž pri Ormožu. V nedeljo, dne 23. t. m., se je vršil pri nas dobro obiskan shod SLS. Poroča g. poslanec Bedjanič, predsedoval pa naš prvobornilni g. Jakob Ozmeč, posestnik na Krčevinah. Ljudje obsojajo Radičevo politiko izdajstva in kapitulacije. Zahtevali so da se Jugoslovanski klub drži svojega programa ter da izrekli klubu in njega voditelju dr. Korošcu popolno zaupanje.

Vuzenica. Ker želimo poročila o političnih razmerah, priredimo na praznik dne 8. septembra, dva shoda in sicer po rani maši pri Sv. Primožu na Pohorju, drugega pa po opravilu na Kamnu. Poleg našega poslanca Vlad. Pušenjaka govorijo tudi domačini, protestirali bomo osobito proti pretiranim davkom.

Saleška dolina. V nedeljo, dne 6. septembra, vsi na okrajni shod SLS, ki se vrši po rani maši v Soštanju. Govorita poslanec Vlad. Pušenjak in župan M. Steblovnik o političnem položaju in o pretiranem davkih. Zeleti je, da bodo vse župnije v okraju častno zastopane.

Prireditve.

Sporod za slavljenje 70 letnice Kat. društva rokodelskih pomočnikov v Mariboru od 5. do 7. septembra 1925: Sobota, 5. septembra, ob 20. (8.): Pozdravni večer in komerz v veliki Götzovi dvorani. Sodeluje godba Katoliške omladine v Mariboru. Vstopnina 5 D. Nedelja, 6. septembra, ob 8. uri zjutraj: Slovenska služba božja v cerkvi sv. Alojzija. Sv. maša daruje presvitli knezoškof g. dr. Andrej Karlin. Poje »cerkveni pevski zbor«. Ob 10. dopoldne: Slavnostno zborovanje v dvorani Zadrudne gospodarske banke (Aleksandrova cesta 6). Slavnostni govor ima milost. g. stolni kanonik Alojzij Stroj, predsednik kat. društva rokodelskih pomočnikov v Ljubljani. Zatem zborovanje rokodelskih pomočnikov v isti dvorani. Predlogi, debata in sklepne resolucije. Ob 15. (3.): Društvena veselica v Gambrijevem vrtu (Gledališka ulica) z raznimi zabavami za stare in mlade. Svira omladinska godba. Vstopnina za osebo 5 D. Pondeljek, 7. septembra ob 5.50 zjutraj iz glavnega kolodvora: Podočni izlet k elektrarni na Fali, po ogledu iste pri ugodnem vremenu izlet k Sv. Duhu na Ostrem vrhu (907 m), najlepši razgledni točki na severni meji. Prosilili smo za dovoljenje polovične vožnje v Maribor in nazaj. Upamo, da se prošnji ugodi. Vabljeni so vsi prijeteljji društva. Odbor.

St. Ilj v Slov. goricah. Katoliško prosvetno društvo ponovi v nedeljo, dne 30. avgusta ob pol 4. uri popoldne v dvorani Slovenskega doma ljudsko igro »Deseti brate«. Dobrodošli tudi iz sosednih župnij!

Farani Sv. Barbare v Slov. gor. in sosednih fara! — Dne 30. t. m. ob priliki Jernejevega žeganja in ob ustanovitvi orlovskega odseka se vrši pri Sv. Barbari celodnevna orlovska slovesnost s popoldanskim telovadnim nastopom na Kosovem vrtu. Spored: Ob pol 9. uri sprejem in kratek nagovor na došle Orle, Orlice in naraščaj ob slavoloku pred kapelo pri Kranerju; ob 9. uri pričetek cerkvene slovesnosti: procesija, pridiga, ki jo govori mladinski govornik iz Maribora in slovesna sv. maša. Po obedu skušnja za telovadni nastop ob 3. uri. Posebej opozarjamo na telovadni nastop, ki obsega v glavnem: razne proste vaje, orodno telovadbo, lahko atletiko in govor o pomenu orlovstva, ki ga govori domači dijak — abiturient. Lepa je orlovska organizacija, vzgojuje poštene fante in dobre mladenke in jih ohranja družini in cerkvi. Vzvišena je misel orlovska, prešinja in preveva vsega fanta, da postane vzoren mož, vzgleden katoličan. Pridite torej vsi in pogledite si posebej popoldansko prireditve, da vidite, kaj dela mladina, ki ne raste in se ne navdušuje ob plesu in polni kozarcih. V slučaju slabega vremena se vrši prireditve v istem obsegu prihodnjo nedeljo. Bog živi! — Pripravljalni odbor.

Orlovska slavnost pri Mali Nedelji. Letos obeta postati proščenje na angelsko nedeljo dne 30. t. m. posebno sijajno. Požrtvovalna orlovska mladina od Sv. Križa nastopi namreč ta dan v polnem številu pri popoldanski cerkveni svečanosti, popoldne pa pri gospodu Kranjcu, županu v Bučkovcih. Pri procesiji in telovadbi svira ljutomerska godba. Pri popoldanski prireditvi nastopita domači in iz prijaznosti tudi sosedni jurjevski pevski zbor. Ker se porabi čisti dobiček v prid družstvu za zidanje nove cerkve, upa orlovska družina na še posebno časten poset od strani domačinov in sosedov. — Ruškim romarjem se daje na znanje, da odrine procesija v petek, 11. septembra ob 4. uri zjutraj od drakovske kapele.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Prostovoljno gasilno društvo priredi v nedeljo, dne 6. septembra (v slučaju slabega vremena na praznik, dne 8. septembra) veliko javno tombolo z mnogimi prekrasnimi dobitki.

Svetinje pri Ormožu. Kat. slovensko prosvetno društvo pri Svetinjah priredi v nedeljo, dne 30. t. m., pri g. Franc Weberju v Ivanjkovcih igro »Roka božja« in eno veselo spevoigro »Na trgu.« Začetek ob treh popoldne, Svira svetinjska godba. Za obilen obisk se pripoča odbor.